

L'ALT EMPORDÀ

Text > JOAN FERRERÓS

La COVID-19 i els capellans | La síndrome no només no entén de fronteres, sinó que tampoc, ai las, de diversitat humana. Per això, a més de paletes, tècnics de so, mestresses o cambriers, els anomenats «mossens» a Barcelona també s'han vist afectats pel virus. Correntment, les celebracions catòliques del bisbat són servides per pocs preveres —125 per a 400 parròquies—, i per una dotzena de diaques i mig centenar de laics idonis per a les celebracions; ara direm dues anècdotes de febrer que exemplifiquen les alteracions que han patit. De la mitja dotzena de sacerdots que van dinar junts a la Garrotxa, entre infectats i confinats, tots fora de joc; quedava el de Besalú. I a Figueres, la majordoma va induir al confinament els clergues que conduïa. Amb tot, les principals cerimònies es van poder celebrar gràcies a l'ajut de capellans d'altres indrets —fins i tot hi van donar un cop de mà un d'americà que estava de vacances i el bisbe—; en quedar arreu sota mínims, van haver d'intensificar els oficis dels diaques i laics.

Premi Anglada teatralitzat | *Canto jo i la muntanya balla*, la reeixida i multitraduïda novel·la d'Irene Solà —quaranta mil exemplars venuts en català— va guanyar l'any passat el Premi Maria Àngels Anglada de narrativa que organitza el Ramon Muntaner de Figueres. A més, ha rebut el Premi Anagrama, el de la Unió Europea, el del Punt de Llibre de la revista *Núvol* i el Cálamo de Saragossa. Pel febrer es va estrenar convertida en obra escènica al Teatre Biblioteca de Catalunya de Barcelona. Figura que els éssers humans, fantasmes, dones d'aigua, núvols, bolets, gossos i cabirols que la protagonitzen viuen entre Camprodon i Prats de Molló, i parlen com els habitants d'aquella alta muntanya. Està produïda per La Perla 29, una companyia nascuda el 2002 i avui referent del teatre català, que ha estrenat clàssics universals al mateix espai, com ara *Cyrano de Bergerac* el 2012.

Vilamallà i Vox | No sabem si es tracta d'una anècdota local o de categoria so-

cial, però el cas és que a Vilamallà (Alt Empordà), d'uns mil veïns, l'esmentat partit ha estat el més votat en les darreres eleccions del 14 de febrer. Un 22,5 % dels vots s'han decidit per la confraria racista que encapçala un home negre. Els entesos diuen que una part dels votants que el 2017 hi van fer guanyar Ciutadans es van decidir per la facció electoral que vol tancar TV3 i la Generalitat. Del 43 % de la participació, hi va haver cent un vots per a Vox; no se sap quants d'aquests sufragis atorgats al club que està en contra d'equiparar els drets i les oportunitats dels homes i les dones eren femenins. Segons *El País*, l'alcalde (JuntsxCat) va dir: «Els partits espanyolistes sempre han tingut molt bons resultats», i va atribuir la victòria del partit d'ultradreta a «una deriva del PP, passant per Ciutadans, i ara, Vox».

>> Vista aèria de Vilamallà.
(Foto: AJUNTAMENT DE VILAMALLÀ)

EL BAIX EMPORDÀ

Text > PURI ABARCA

Teresa Juvé, una vida de novel·la Teresa Juvé Acero tenia quinze anys quan va haver de marxar a l'exili amb la seva família, en un periple que va acabar a Tolosa de Llenguadoc. Des de llavors, la vida de Teresa Juvé, que ha complert cent anys (els ajuntaments de Palafrugell i Begur, conjuntament amb la Fundació Pallach, li van fer un homenatge el febrer passat), ha estat una història digna de novel·la com a pedagoga, com a lluitadora antifeixista (va formar part de la resistència francesa), com a escriptora i, sobretot, com a gran suport de les idees del seu marit, Josep Pallach (1920-1977), recordat pedagog, professor i polític socialdemòcrata, defensor de l'individu i de les idees de llibertat. «L'individu ha deixat de ser un individu; segueix una via, però no sap ni quin pensament té. Es deixa vèncer pel que l'envolta i així,

no sap ni què l'envolta realment», lamentava fa poc Juvé en una entrevista.

Durant una època es va dedicar a la docència, però des de fa anys, l'escriptura és el que la manté engrescada. Entre les seves obres, destaca la sèrie de catorze novel·les policiaques amb el personatge de Jaume Plagumà com a portantveus del rei Felip II, sorgides dels coneixements de Juvé sobre la Catalunya del segle XVI, l'època en què s'ambienten. *El degollador de Vallvidrera* és el seu darrer llibre, i tot just acaba de sortir publicat per l'Editorial Meteora. La degana de la literatura catalana continua escrivint, en una casa prop del cementiri d'Esclanyà, on va ser enterrat el seu marit. En un despatx envoltat de records i de cultura acumulada al llarg dels anys, on es respira un ambient de pau i saviesa. I amb ganes de viure: «Fa cent anys que vaig néixer, però la vida comença quan una comença a adonar-se que la vida és quelcom d'extraordinari». Al calaix, hi té nombroses novel·les no publicades, amb un estil en certa manera comparable, segons alguns, al d'Agatha Christie o Umberto Eco. Trobar el finançament per publicar-les seria com descobrir un tresor amagat.

>> Teresa Juvé, durant l'homenatge que li van fer pel seu centenari. (Foto: PACO DALMAU)

La vil·la romana del Collet | L'última campanya d'excavacions arqueològiques a la vil·la romana del Collet de Sant Antoni de Calonge, dirigida per professionals de la Universitat de Girona i subvencionada per la Diputació de Girona, ha posat al descobert una gran àrea de treball i emmagatzematge de la fase republicana, datada al segle I aC, amb la troballa de nombrosos elements. En època antiga, el turó del Collet, ara tallat per la carretera que va de Sant Feliu de Guíxols a Palamós, s'endinsava dins el mar. Els romans van construir una vil·la al cim i, a uns centenars de metres, arran

de platja, una terrisseria, lloc on més endavant hi hauria un cementiri. Les diferents excavacions arqueològiques han pogut determinar que la vila funcionava com a centre d'una explotació agrícola, que combinava zones de treball amb altres de residencials. Tot fa pensar que l'espai representava un paisatge idíl·lic. Sempre és d'agrair la descoberta de restes que ens permeten mirar enrere i dibuixar una imatge sobre com eren i vivien els nostres ancestres.

LA CERDANYA

Text i foto > SANDRA ADAM AUGER

La Biblioteca Comtat de Cerdanya s'amplia

| Finalment, i després d'anys d'espera, s'inicien les obres d'ampliació de la Biblioteca Comtat de Cerdanya de Puigcerdà. Fins ara, la biblioteca ocupava tota la primera planta i la meitat de la planta baixa de l'edifici. Aquestes obres permetran eixamplar la planta baixa amb l'espai que fins ara ocupava el casal d'avis. La intenció és desplaçar-hi la sala infantil i obrir-hi una sala d'actes polivalent. Això permetrà guanyar una zona que es destinarà a la col·lecció Pirineus, especialitzada en bibliografia pirinenca, i el centre del poble guanyarà una sala polivalent oberta en ple passeig del 10 d'Abril. Invertir en cultura és sempre una bona notícia i, en aquest cas, encara més. Puigcerdà necessita un espai d'aquestes característiques on es faciliti l'accés a la cultura, especialment per als més joves, i una sala polivalent plena d'activitats en ple nucli antic. A més, aquest nou espai està en el camí cap a l'escola que fan cada dia centenars de joves i nens del municipi; esperem que hi trobin allò que necessiten.

>> Edifici del passeig del 10 d'Abril de Puigcerdà que acull el Casal d'Avis Sant Domènec, la Biblioteca Comtat de Cerdanya i l'Arxiu Comarcal de la Cerdanya.

L'Ajuntament de Llivia a YouTube

Si la pandèmia ens ha deixat una cosa clara és que la segona dècada del segle XXI serà digital o no serà. L'acceleració de la digitalització que vivim fa que tots plegats ens hàgim posat al dia en matèria d'aplicacions, dispositius i noves formes de comunicació.

L'Ajuntament de Llivia ha anunciat recentment la voluntat d'avançar en aquesta direcció i ha unit l'Ajuntament, el Museu de Llivia i Turisme de Llivia en un canal de YouTube. Elies Nova, alcalde de la vila, no ha donat gaires pistes del que es podrà trobar en aquest canal, però si seguim les xarxes socials de l'alcalde mateix, ens en podem fer una idea. Esperem, doncs, poder seguir en directe plens, actes culturals i tota mena de divulgacions sobre diferents aspectes turístics de la vila.

Una iniciativa que respon a la voluntat de comunicació i transparència del consistori i que, inevitablement, apropa les institucions als veïns. Una eina de comunicació fonamental que, malgrat que necessita molta dedicació, avui en dia no es pot obviar.

LA GARROTXA

Text > JOAN SALA

Vint-i-vuit anys d'escola en barracons

| Sembla que Ensenyament farà gestions i visitarà els barracons i l'espai que serveixen per impartir les classes al poble de Lliurona, una població al cor de l'Alta Garrotxa actualment dependent de l'Ajuntament d'Albanyà. La finalitat d'aquesta visita és estudiar la necessitat de construir-hi una escola d'obra. Després de vint-i-vuit anys d'estar en barracons, ara es plantegen fer un pas més, segurament motivat pel fet que el 2022 finalitza la cessió dels terrenys que actualment ocupen els espais docents. Es tracta d'una escola pública rural de muntanya que sembla que té unes característiques que la defineixen com a única a Catalunya. Aquest curs hi ha setze alumnes i dos grups de classe: un d'infantil i un altre de primària. Tots els estaments implicats, des dels mestres fins a l'Ajuntament, l'Associació de Veïns, l'AMPA i potser algun més, posen de manifest la importància cabdal

de continuar fomentant l'existència de l'escola, ja que és, segurament, un dels principals motors que fan possible la convivència en aquest indret del país.

Un refugi de muntanya interfronterer

| Sense moure'ns de l'Alta Garrotxa, volem fer esment a la continuació de les obres de rehabilitació del refugi d'excursionistes de Sant Aniol d'Aguja, que fa temps que duren. Està ubicat a l'antiga rectoria que hi ha al costat de l'església romànica, en una vall preciosa a la qual sortosament algunes restriccions impedeixen accedir en cotxe. L'Associació d'Amics de Sant Aniol fa anys que hi treballa d'una manera altruïsta i desinteressada, que és com funcionen moltes de les obres de rehabilitació del nostre país. Ha comptat amb la col·laboració de la Diputació de Girona i del Consorci de l'Alta Garrotxa, que, a més de refer el refugi, hi vol ubicar un centre d'interpretació de l'entorn i alhora restaurar-lo com a punt de trobada entre les comarques d'un costat i de l'altre de la frontera, que des de temps molt reculats ja l'hi han considerat. De fet, l'Aplec de Sant Aniol és conegut com l'«Aplec dels francesos», ja que sempre n'hi ha acudit un bon nombre. És un lloc d'encontre d'excursionistes de la Catalunya transfronterera i, per tant, el centre del punt de trobada no serà difícil d'aconseguir. Una mostra d'aquesta bona entesa és l'ajut de l'Ajuntament de Sant Llorenç de Cerdans i la Casa de la Generalitat de Perpinyà, a més dels consistoris de Banyoles i Montagut i Oix, el Consell Comarcal de la Garrotxa i un seguit d'empreses i particulars.

>> La petita església de Sant Aniol i l'antiga rectoria l'any 1949, amb un grup de persones que hi devien celebrar alguna festivitat.

(Foto: JOSEP M. DOU CAMPS)

Una situació endèmica | Darrerament s'han fet diverses reunions dels sectors econòmics i socials de la comarca de la Garrotxa i també d'altres